

משרד הפנים
אגף בכיר רישוי עסקים

השינוי
מתחיל
מהפנים

מפרט רשותי לעסקים - מבנה מוצע

מאי 2020 | סיוון תש"פ

פתח דבר

מנהל/ת רישוי עסקים יקר/ה

הרשות המקומית, כרשות הרישוי, פועלת לקידום ורישוי עסקים, בהתאם לחוק רישוי עסקים. חוק זה הוא חוק מורכב, המקבץ אל תהליך הרישוי חוקים שונים. בשנים האחרונות התבצעו שתי רפורמות בחוק רישוי עסקים, במטרה לייצר לבעלי העסקים ודאות, שקיפות ונגישות, באמצעות פרסום הדרישות מהם, ובמטרה לשפר את תהליך הרישוי עצמו ולהתאים אותו לסוגי עסקים שונים, תוך מינוף עסקים באופן שיתרום לחוסן ולאיתנות הכלכלית של הרשות. לפי חוק רישוי עסקים, רשות הרישוי נדרשת לפרסם את דרישותיה מעסקים. בהתאם לכך, אחד העיקרים של ביצוע הרפורמה ברשות המקומית מתחיל בגיבוש מדיניות ברישוי עסקים. חשוב שתהיו מעורבים בעיצוב המדיניות הרשותית על מנת להשפיע על הרשות שלכם.

לצורך סיוע לרשויות המקומיות בפרסום המפרט הרשותי, הכנו מדריך עזר זה, אשר יסייע להנהלת הרשות, למנהלי רישוי עסקים ולבעלי תפקידים נוספים לגבש את המדיניות הרשותית כולל דרישות רשות הרישוי מעסקים.

המדריך מביא לידי ביטוי את ערך השקיפות ברפורמה, לפיו תאפשרו לבעלי העסקים להבין באופן הברור והפשוט ביותר מהן הדרישות המצופות מהם בכל התהליך לקבלת רישיון העסק או לחידושו.

מדריך זה הוא מתווה מוצע לרשות המקומית אך לא מחייב, וכל רשות מקומית מתבקשת לבצע את ההתאמות הנדרשות בהתאם למדיניותה.

תכני מדריך זה מבוססים על חלקים מה"מדריך יישומי להטמעת הרפורמה ברישוי עסקים", שפורסם בינואר 2014 על-ידי משרד הפנים ומפעם גליל מערבי ועל הידע המקצועי הנצבר באגף בכיר רישוי עסקים.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה ועניין.

- * האמור בפרסום זה מהווה חומר עזר שנועד לסייע ביישום הרפורמה ברישוי עסקים. למען הסר ספק, אין הוא בא במקום הנחיות הניתנות על-ידי הגורמים המוסמכים והוא אינו מהווה אסמכתא משפטית.
- * הכתיבה בלשון זכר הנה לשם הנוחות בלבד.

תוכן עניינים

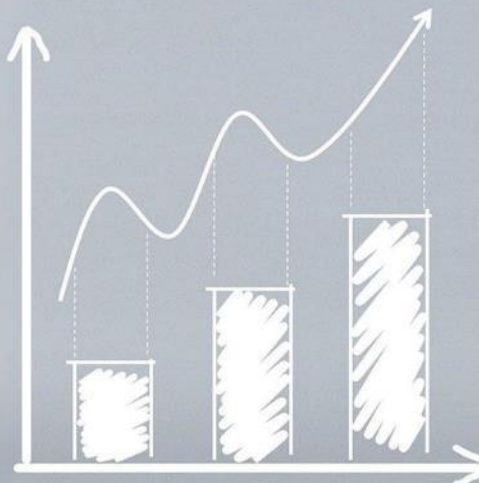
3 חלק 1 - היערכות הרשות לכתיבת מפרט

6 חלק 2 - מבנה מוצע למפרט רשותי

- 8 א. פרק מטרת חוק רישוי עסקים ומדיניות הרשות המקומית
- 9 ב. פרק אנשי קשר ברשות
- 10 ג. פרק דרישות ותנאים לרישיון עסק - גורמים נותני אישור (מחוץ לרשות המקומית)
- 11 ד. פרק דרישות המפרט הרשותי - דרישות כלליות מעסקים טעוני רישוי
- 12 ה. פרק דרישות המפרט הרשותי - דרישות פרטניות מעסקים מסוימים
- 13 ו. פרק ריכוז דרישות מסוגי עסקים נפוצים ברשות
- 14 ז. פרק עיקרי התהליך לקבלת רישיון עסק
- 15 ח. פרק הפניות לטפסים ואגרות של הרשות
- 15 ט. פרק הפניות לחוקי עזר רלוונטיים
- 15 י. פרק הפניות לתכניות בנין עיר (תב"ע) רלוונטיות לעסקים

16 נספחים

- 18 א. שלבי תהליך רישוי
- 19 ב. דוגמאות ושאלות מנחות לדרישות כלליות לעסקים
- 25 ג. דוגמאות ושאלות מנחות לדרישות פרטניות לעסקים

משרד הפנים
אגף בכיר רישוי עסקים

השינוי
מתחיל
מהפנים

היערכות הרשות לכתיבת מפרט רשותי

היערכות הרשות לכתיבת מפרט רשותי

דרישות רשות הרישוי כוללות התייחסות לתחומים כלליים ברשות החלים על בעלי העסקים הרלוונטיים, וכן הנחיות הנוגעות לסוגי עסקים מסוימים שלרשות חשוב להתייחס אליהם באופן ייחודי.

לדרישות רשות הרישוי קודמים חוק, תקנות וצו בתחום רישוי עסקים ובתחומים מקצועיים, וחוקי עזר עירוניים. לכן, ביצירת דרישות רשות הרישוי עלינו לוודא שאיננו סותרים את הקיים, אחרת תוקפן המשפטי של דרישות הרישוי יהיה מוטל בספק.

המקור החקיקתי: סעיף 37ג בחוק רישוי עסקים:

דרישות רשות הרישוי

37ג. (א) המסמכים הנדרשים מטעם רשות רישוי לפי סעיף 6ד, התנאים הנדרשים מטעמה לפי סעיף 7 וכל החלטה או הוראה אחרת מטעמה לפי חוק זה לעניין סוג מסוים של עסקים, לרבות החלטות לפי סעיפים 2א, 8 ו-8א, וחוקי עזר לפי סעיף 11ג, בכל הנוגע לעסקים הכלולים במפרט האחד, יפורסמו באתר האינטרנט של רשות הרישוי.
(ב) רשות הרישוי לא תדרוש מסמכים ותנאים כאמור בסעיף קטן (א) שאין פרסום לגביהם באתר האינטרנט.

מהאמור לעיל עולה כי יש לפרסם את דרישות רשות הרישוי באתר האינטרנט. הרשות לא תוכל לדרוש מבעלי עסקים מסמכים ותנאים שלא פרסמה באתר.

עיקרי ההיערכות הנדרשת ממנהל רישוי עסקים ברשות המקומית:

- איסוף וארגון המידע: נהלים, הנחיות ועוד
- תיעוד מידע שבעל-פה
- פגישות עם המחלקות הרלוונטיות לכתיבת דרישות רשות הרישוי
- כתיבת דרישות רשות הרישוי
- מתן תוקף משפטי
- פרסום דרישות רשות הרישוי באתר הרשות המקומית מומלץ לפרסם באתר בצורה ידידותית בהתאם לפרקים השונים

שימו לב, ניתן להיעזר במדריכים השונים המופיעים באתר משרד הפנים,
אגף בכיר רישוי עסקים, בקישור:

<https://www.gov.il/he/departments/topics/business-licensing>

מבנה מוצע למפרט רשותי

מבנה מוצע למפרט רשותי

מבנה זה הוא בגדר המלצה בלבד, הרשות המקומית מוזמנת להשתמש בו או בחלקים ממנו בהכנתה את המפרט הרשותי.
יודגש שסעיפי החוק וההנחיות של הלשכה המשפטית והנהלת הרשות המקומית – הם הקובעים!

המפרט יכלול את הנושאים / הפרקים הבאים (פירוט לגבי כל פרק – בעמודים הבאים)

- א. מטרות חוק רישוי עסקים ומדיניות הרשות המקומית
- ב. אנשי קשר ברשות
- ג. דרישות ותנאים לרישיון עסק – גורמים נותני אישור (מחוץ לרשות המקומית)
- ד. דרישות המפרט הרשותי – דרישות כלליות מעסקים טעוני רישוי
- ה. דרישות המפרט הרשותי – דרישות פרטניות מעסקים מסוגים מסוימים
- ו. ריכוז דרישות מסוגי עסקים נפוצים ברשות
- ז. עיקרי התהליך לקבלת רישיון עסק
- ח. הפניות לטפסים ואגרות של הרשות
- ט. הפניות לחוקי עזר רלוונטיים
- י. הפניות לתכניות בנין עיר (תב"ע) רלוונטיות לעסקים

שימוש בקישורים לאתרים

כאשר קיימות הפניות מהמפרט הרשותי לחוק רישוי עסקים, תקנות רישוי עסקים, צו רישוי עסקים או אתרים אחרים – מומלץ להשתמש בקישור (לינק) לאתר הרלוונטי ולא להעתיק את המידע שבמסמך כפי שהוא.
באופן זה, המידע יישאר עדכני גם במקרה של שינויים.
שימו לב, לגבי [חוק רישוי עסקים](#), [תקנות רישוי עסקים](#) וצו [רישוי עסקים](#) – מומלץ שהקישורים יהיו למסמכים המופיעים באתר "נבו".

פרק א | מטרות חוק רישוי עסקים ומדיניות הרשות המקומית

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא להנגיש לתושבים את מטרות חוק רישוי עסקים ולהסביר באופן כללי על רישוי עסקים כחלק ממדיניות הרשות

הפרק יכלול:

- פסקה הכוללת את מטרות חוק רישוי עסקים (מתוך סעיף 1.א בחוק)
- פסקה המתייחסת לרפורמה ברישוי עסקים – רפורמת הרישוי הדיפרנציאלי.

תוכלו לקבל מידע בנושא הרפורמה באתר משרד הפנים, ולכתוב את החלקים המתאימים לרשות שלכם.

- יש לכלול התייחסות גם לתצהיר כבאות ולהוסיף קישור לדף "הגשת תצהיר למבקש רישיון עסק ב"מסלול תצהיר", באתר הכבאות.
- משפט על רישוי עסקים כחלק ממדיניות הרשות
- התייחסות לחובת פרסום רשות הרישוי את דרישותיה לרישוי עסקים, מתוך סעיף 3ג7 בחוק
- הבהרה כי בהקשר של רישיון עסק, חלות על העסק דרישות מכמה גורמים:
  - מטעם הגורמים הממשלתיים - "נותני האישור" (משטרת ישראל, הרשות הארצית לכבאות והצלה, משרד הבריאות, המשרד להגנת הסביבה, משרד העבודה והרווחה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר) המפורסמות באתר ממשל זמין ("המפרט האחיד").
  - מטעם הרשות המקומית - המפרט הרשותי, שכולל דרישות כלליות (לכל העסקים) ודרישות פרטניות לסוגי עסקים מסוימים.
- קבוצות פריטי רישוי על-פי צו רישוי עסקים
- ניתן להוסיף: דגשים לבעל עסק, חזון יחידת רישוי עסקים של הרשות

פרק ב | אנשי קשר ברשות

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא הפניית הציבור לגורמים העוסקים ברישוי עסקים ברשות

הפרק יכלול:

שעות קבלת קהל של יחידת רישוי עסקים, בעלי תפקידים, כתובות מייל, מספרי טלפון.

פרק ג | דרישות ותנאים לרישיון עסק – גורמים נותני אישור (מחוץ לרשות המקומית)
מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא הפניה למפרטים האחידים ולדרישות גורמי האישור השונים

הפרק יכלול:

- הבהרה כי על כל עסק טעון רישוי חלות בראש וראשונה הדרישות מטעם הגורמים הממשלתיים "נותני האישור" (המשרד להגנת הסביבה, משטרת ישראל, הרשות הארצית לכבאות והצלה, משרד העבודה והרווחה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הבריאות), אליהן מתווסף המפרט הרשומי.
- קישורים לאתרי האינטרנט הרלוונטיים:
  - אתר משרד הפנים / ממשל זמין – המפרטים האחידים
  - המשרד להגנת הסביבה
  - משטרת ישראל
  - משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
  - משרד החקלאות ופיתוח הכפר
  - משרד הבריאות
  - הרשות הארצית לכבאות והצלה
  - נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, משרד המשפטים – נגישות

פרק ד | דרישות המפרט הרשותי – דרישות כלליות מעסקים טעוני רישוי

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא להנגיש לתושבים את דרישות הרשות המקומית מכלל העסקים טעוני הרישוי, זאת מעבר לדרישות החוק, התקנות וצו רישוי עסקים (בחלק הבא יפורטו דרישות פרטניות מסוגי עסקים ספציפיים).

בחוברת זו אנו מציינים את הנושאים המומלצים המרכזיים שבהם תוכלו להתמקד כדי לפרסם את דרישות הרישוי ברשות. יחד עם זאת, כל רשות מקומית תוכל לבצע את ההתאמה הייחודית לרשות ולאופי העסקים שבה.

הפרק יכלול:

- הסבר כי "דרישות כלליות מעסקים" הינן מחייבות ועל בעל העסק לעמוד בהן ככל שהן רלבנטיות לעסקו.
באחריות בעל העסק לקרוא את הדרישות הכלליות, לבחון אלו דרישות רלבנטיות לגבי עסקו ולקיימן.
- פירוט הדרישות הכלליות לפי תחומים (זוהי רשימה חלקית, ניתן להוסיף/להפחית בהתאם לצרכי הרשות):
  - מערכות מים וביוב
  - תברואה – פינוי אשפה
  - איכות הסביבה – מפגעי רעש, מטרדי ריח ועשן, זיהום קרקע
  - הוצאת ואחסון סחורה מחוץ לעסק
  - הוצאת שולחנות וכסאות לשטח ציבורי או לשטח שהציבור רשאי ונוהג לעבור בו
  - פרגודים / סגירות עונתיות
  - שילוט
  - עסקים בבניינים המיועדים לשימור
  - מבנים בנכסים עירוניים
  - נגישות
  - שעות פעילות עסקים מותרות
  - הנחיות תנועה וחניה לעסקים

פרק ה' | דרישות המפרט הרשותי – דרישות פרטניות

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא להנגיש לתושבים את דרישות הרשות המקומית מעסקים מסוגים ספציפיים, זאת מעבר לדרישות החוק, התקנות, צו רישוי עסקים והדרישות הכלליות של הרשות. על-מנת לקדם מדיניות ייחודית שהרשות רוצה להוביל, מומלץ כי כל רשות תתמקד בסוגי העסקים הייחודיים שלגביהם היא מעוניינת לפרסם את **דרישות הרישוי ברשות** – בהתאם לאופי העסקים המצויים בתחומה ולבעיות השכיחות שעמן היא מתמודדת מול עסקים אלה. בחוברת זו אנו מציינים את סוגי העסקים המרכזיים שבהם תוכלו להתמקד בפרסום דרישות הרישוי ברשות. יחד עם זאת, כל רשות מקומית תוכל לבצע את ההתאמה הייחודית לרשות ולאופי העסקים שבה.

הפרק יכלול:

- הסבר כי באחריות בעל העסק לקרוא את הדרישות הפרטניות מעסקים מסוגו ולקיים את כל הדרישות והמגבלות המופיעות.
- הבהרה כי כל הדרישות המופיעות הינן חלק בלתי נפרד ומחייב מהמפרט ועל בעל העסק לעמוד בכל הדרישות. זאת בנוסף לדרישות המופיעות במפרט האחיד וכל הדרישות הכלליות הרלבנטיות לעסקו המופיעות בפרק "דרישות כלליות מעסקים".
- דוגמאות לדרישות פרטניות לפי סוגי עסקים הקיימים ברשות:
  - מקומות לעריכת משחקים
  - רוכלות
  - משקאות משכרים
  - שווקים
  - ירידים
  - עסקים בחופי ים – במידה ויש
  - עסקים של אגף חינוך, נוער וקהילה (מרכז קהילתי, בריכות שחיה, מכון כושר וכד')

פרק ו | ריכוז דרישות מסוגי עסקים נפוצים ברשות
מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא הנגשת המידע בצורה נוחה לבעלי עסקים מסוגים נפוצים ברשות

הפרק יכלול:

בנוסף לפרקים ג', ד', ה' - מומלץ לאחד בטבלה מרכזת את כלל הדרישות לפי סוג העסק (מפרט אחיד, דרישות של נותני אישור, דרישות כלליות של הרשות המקומית ודרישות פרטניות של הרשות המקומית).
בטבלה מומלץ לשים קישורים לדפים / האתרים המתאימים.

מבנה אפשרי לטבלת ריכוז דרישות מסוגי עסקים נפוצים ברשות:

מדיניות הרשות	דרישות לפי חיקוק נוסף	דרישות במסגרת הליך רישוי עסק	קישור לדרישות נותני האישור באתר הארצי	תיאור העסק טעון הרישוי	פריט / סוג העסק

פרק ז | עיקרי התהליכים ברישיון עסק

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא להנגיש ולהבהיר לבעלי העסקים את הליכי רישיון העסק ברשות.

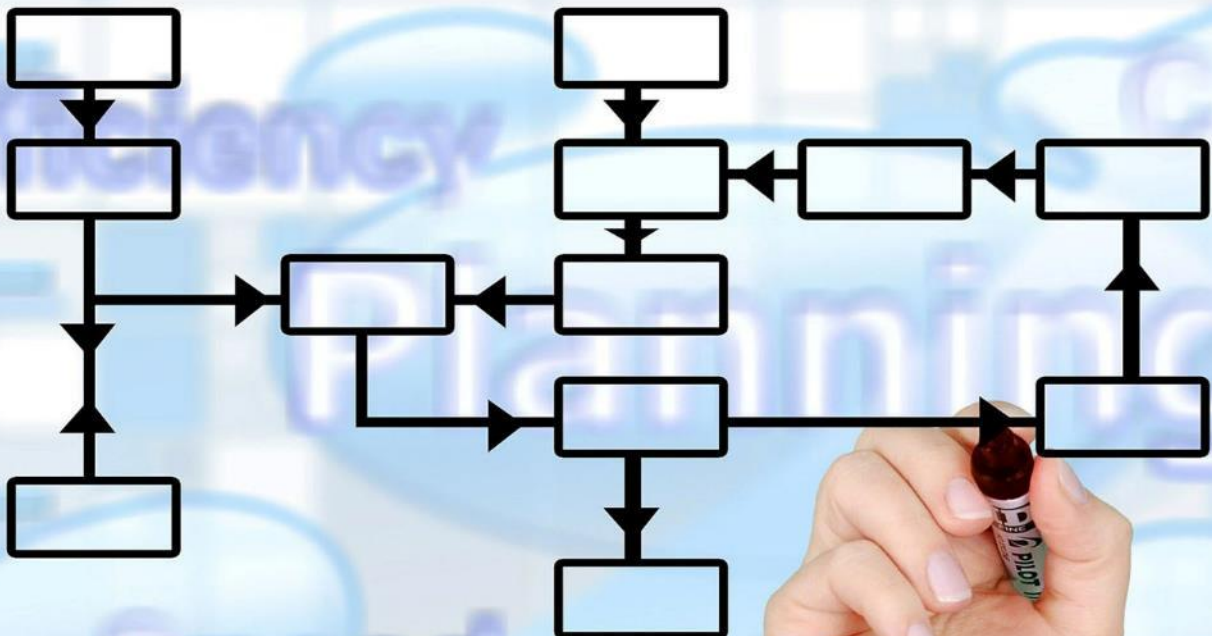
הפרק יכלול:

- פירוט התהליכים אותם צריכים לעבור בעלי העסקים לצורך רישיון העסק:
- אופן הגשת בקשה לרישיון עסק
- תיאור תהליך הרישוי, במידת האפשר לכלול לוחות זמנים מחייבים בהתאם לחוק
- אופן קבלת חוות דעת מקדמית
- גורם השגה רשותי – פירוט בעל התפקיד ואופן הגשת השגה
- אופן בדיקת מצב בקשה / רישיון עסק
- אופן הגשת בקשה במסלולים המקוצרים

מנהלי רישוי עסקים, יודגש שלאחר שיאושרו בכנסת התקנות של המסלולים הדיפרנציאליים, יהיו תהליכים מקוצרים לעסקים בהתאם לתקנות, והרשות נדרשת להיערך לכך עם תהליכי עבודה מותאמים.

○ שינוי בעלות בעסק

פרק ח | הפניות לטפסים ואגרות של הרשות

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא לרכז עבור הציבור את הטפסים הנדרשים לרישוי עסקים ואת האגרות לתשלום לרשות המקומית.

הפרק יכלול:

קישורים המפנים לטפסים ולאגרות של הרשות המקומית.

פרק ט | הפניות לחוקי עזר רלוונטיים

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא לרכז עבור הציבור את חוקי העזר הרלוונטיים לעסקים.

הפרק יכלול:

קישורים המפנים לחוקי העזר.

פרק י | הפניות לתכניות בנין עיר (תב"ע) רלוונטיות לעסקים

מנהלי רישוי עסקים, שימו לב: מטרת הפרק היא לרכז עבור הציבור את תכניות בנין עיר הקובעות אילו עסקים ניתן להקים ברשות ובאילו אזורים ואם ישנן תכניות המגבילות סוגי עסקים מסוימים רק לאזורים מסוימים ברשות.

הפרק יכלול:

קישורים המפנים לתב"עות הרלוונטיות.

נספחים

נספחים

א | שלבי תהליך רישוי

ב | דוגמאות ושאלות מנחות לדרישות כלליות בנושאים הבאים:

- 1/ המלצה לכתיבת הנחיות לשעות פעילות העסקים ברשות, כולל הוצאת היתר לילה
- 2/ המלצה לכתיבת הנחיות להצבת שולחנות וכסאות בבתי אוכל ברשות
- 3/ המלצה לכתיבת הנחיות למערכות מים וביוב של עסקים ברשות
- 4/ המלצה לכתיבת הנחיות לפינוי אשפה בעסקים ברשות
- 5/ המלצה לכתיבת הנחיות לשילוט עסקים ברשות
- 6/ דוגמה לדרישה כללית בנושא איכות סביבה

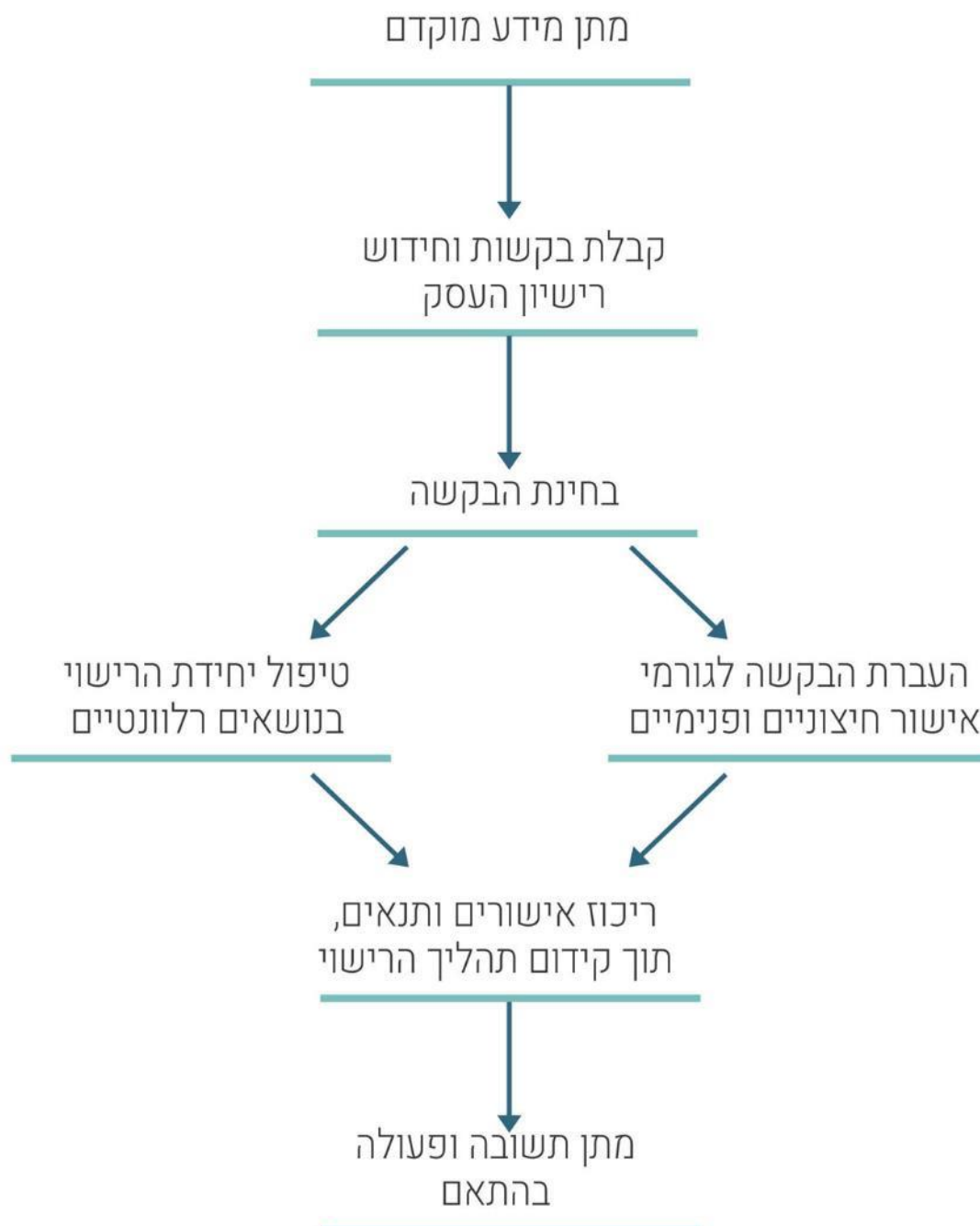
ג | דוגמאות ושאלות מנחות לדרישות פרטניות לעסקים מהסוגים הבאים:

- 1/ המלצות לקביעת דרישות רישוי לקיום אירוע המוני ברשות
- 2/ המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת בית אוכל ברשות
- 3/ המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת אתר שפיכת פסולת
- 4/ המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת מרכול
- 5/ המלצות לקביעת דרישות רישוי בנושא רוכלות
- 6/ המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת מוסכים ברשות
- 7/ המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת דיסקוטק ברשות

נספח א

תהליך העבודה של הרשות המקומית בטיפול בבקשה לרישיון עסק

נספח ב/1

המלצה לכתיבת הנחיות לשעות פעילות העסקים ברשות,
כולל הוצאת היתר לילה

- 1 | כתבו **הקדמה קצרה** לבעל העסק המעוניין לדעת מהן שעות הפעילות המותרות לפעילות עסקית ברשות
- 2 | פרטו מהם **סוגי העסקים ומהם פריטי הרישוי** הרלוונטיים לנושא – אם יש כאלה.
- 3 | כתבו האם ההנחיה חלה על כל הרשות או **שקיימים מקומות גיאוגרפיים** ברשות שיש בהם הנחיות ייחודיות בנוגע לשעות פעילות עסקים ברשות. ציינו במידה שקיים קשר לתב"ע
- 4 | כתבו מהי **המחלקה ברשות** האחראית על התחום ל**הוצאת היתר לילה**, מהן הדרכים ליצירת קשר עם המחלקה, מהו התעריף, אלו טפסים יש למלא וכיצד יש להגיש את הבקשה
- 5 | הוסיפו קישורים לחוקים, לתקנות, לצווים או לחוקי עזר עירוניים רלוונטיים
- 6 | ענו על רשימת השאלות הבאה יחד עם המחלקה הרלוונטית ברשות, ופרסמו את התשובות:
  - האם יש שעות פעילות שונות לעסקים, בהתאם לאופי העסק?
  - לאלו עסקים מותר לפעול 24 שעות ביממה?
  - האם יש חשיבות למיקום העסק בשעות הפעילות?
  - האם יש לעסקים הגבלות בנוגע לחוק הרעש?
  - רשמו שאלות רלוונטיות נוספות לפני המפגש עם המחלקה
- 7 | **הוסיפו כל דבר הרלוונטי לרשות שלכם בנושא שעות הפעילות**
- 8 | ניתן להגדיר שעות פעילות המותרות בכל הרשות בשכבת GIS ולהגדיר בצבעים את השעות

נספח ב/2

המלצה לכתיבת הנחיות להצבת שולחנות וכיסאות בבתי אוכל ברשות

- 1 | כתבו **הקדמה קצרה** לבעל העסק המעוניין לקבל הנחיות בנושא הצבת כיסאות ושולחנות ברשות.
- 2 | פרטו מהם **סוגי עסקים ומהם פריטי רישוי** הרלוונטיים לנושא – במידה שיש כאלה.
- 3 | כתבו כיצד יש להגיש בקשה להצבת שולחנות וכיסאות, אלו טפסים יש לצרף לבקשה ומהו תעריף האגרה למ"ר.
- 4 | הכינו רשימת תיוג (צ'ק ליסט) המפרטת את הדרישות הבאות: מה נדרש להציג בתוכנית או שרטוט של הצבת שולחנות, מהן המגבלות, מהם התנאים הפיזיים ההכרחיים הנדרשים לעסק, מהו הרוחב המינימלי הנדרש להשאיר להולכי רגל, כיצד מסמנים ומגדרים את המתחם, מהם סוגי הגידור המותרים וכד'. יש לצרף דוגמה של תרשים שולחנות וכיסאות ודוגמה של גידור.
- 5 | כתבו האם ההנחיה חלה על כל הרשות, או **שקיימים מקומות גיאוגרפיים** ברשות שיש בהם הנחיות ייחודיות לתחום הצבת שולחנות וכיסאות. ציינו במידה שקיים קשר לתב"ע.
- 6 | כתבו מהי **המחלקה ברשות** האחראית על התחום, ופרטו את דרכי יצירת הקשר עמה.
- 7 | הוסיפו קישורים לחוקים, לתקנות, לצו ולחוקי עזר עירוניים רלוונטיים.
- 8 | **רשמו שאלות רלוונטיות בשיתוף עם המחלקה המתאימה ברשות, ופרסמו את התשובות.**
- 9 | הוסיפו כל דבר הרלוונטי לרשות שלכם בתחום הצבת כיסאות ושולחנות

נספח ב/3

המלצה לכתיבת הנחיות למערכות מים וביוב של עסקים ברשות

- 1 | כתבו **הקדמה קצרה** לבעל העסק המעוניין לקבל הנחיות בנושא תחום מים וביוב.
- 2 | פרטו מהם **סוגי העסקים ומהם פריטי הרישוי** הרלוונטיים לנושא – במידה שיש כאלה.
- 3 | כתבו האם ההנחיה חלה על כל הרשות, או **שקיימים מקומות גיאוגרפיים** ברשות שיש בהם הנחיות ייחודיות לתחום מערכות מים וביוב. ציינו במידה שקיים קשר לתב"ע.
- 4 | כתבו מהי **המחלקה ברשות** האחראית על התחום, ופרטו את דרכי יצירת הקשר עמה.
- 5 | הוסיפו קישורים לחוקים, לתקנות, לצו ולחוקי עזר עירוניים רלוונטיים.
- 6 | **רשמו שאלות רלוונטיות בשיתוף עם המחלקה המתאימה ברשות, ופרסמו את התשובות.**
- 7 | הוסיפו כל דבר הרלוונטי לרשות שלכם בתחום מערכות מים וביוב.

נספח ב/4

המלצה לכתיבת הנחיות לפינוי אשפה בעסקים ברשות

- 1 | כתבו **הקדמה קצרה** לבעל העסק המעוניין לקבל הנחיות בנושא פינוי אשפה ברשות.
- 2 | פרטו מהם **סוגי עסקים ומהם פריטי הרישוי** הרלוונטיים לנושא – במידה שיש כאלה.
- 3 | כתבו האם ההנחיה חלה על כל הרשות, או **שקיימים מקומות גיאוגרפיים** ברשות שיש בהם הנחיות ייחודיות לתחום פינוי האשפה. ציינו במידה שקיים קשר לתב"ע.
- 4 | כתבו מהי **המחלקה ברשות** האחראית על התחום, ופרטו את דרכי יצירת הקשר עמה.
- 5 | הוסיפו קישורים לחוקים, לתקנות, לצו ולחוקי עזר עירוניים רלוונטיים.
- 6 | **לצורך כתיבת הנחיות לפינוי אשפה לעסקים ברשות** – להלן שאלות שעליכם לבחון מול אגף התברואה:
  - מהן הדרישות הנוגעות לפינוי אשפה מהעסק?
  - מהן הדרישות לגבי פינוי פסולת למחזור?
  - מהן הדרישות לגבי סוגי ביתני האשפה או מסתורי האשפה שעל העסקים להציב?
  - אלו סוגי כלי אצירה יש להתקין בעסק?
  - מהן הדרישות בנושא מחזור תעשייתי?
  - האם יש דרישות ספציפיות לעסקים בענף המזון, כמו: מרכולים גדולים, אטליזים וכד', בנוגע לאשפה חריגה?
  - מהן ההנחיות בנוגע לשמירת הניקיון במרחב הציבורי הסמוך לעסק?
  - מהן ההנחיות לגבי פסולת בניין בעת שיפוץ העסק?
  - האם יש הנחיות מיוחדות מתחנת מעבר לפסולת?
  - מהן הדרישות בנוגע לשפכי תעשייה?
- 7 | הוסיפו כל דבר רלוונטי לרשות שלכם בתחום פינוי האשפה.

נספח ב/5

המלצות לכתיבת הנחיות לשילוט עסקים ברשות

- 1 | כתבו **הקדמה קצרה** לבעל העסק המעוניין לקבל הנחיות לשילוט ברשות שלכם.
- 2 | פרטו מהם **סוגי העסקים ומהם פריטי הרישוי** הרלוונטיים לנושא – במידה שיש כאלה.
- 3 | כתבו האם ההנחיה חלה על כל הרשות, או **שקיימים מקומות גיאוגרפיים** ברשות שיש בהם הנחיות ייחודיות לנושא השילוט. ציינו במידה שקיים קשר לתב"ע.
- 4 | כתבו מהי **המחלקה ברשות** האחראית על התחום, ופרטו את דרכי יצירת הקשר עמה.
- 5 | הוסיפו קישורים לחוקים, לתקנות, לצו ולחוקי העזר העירוניים הרלוונטיים.
- 6 | **ענו על רשימת השאלות הבאה בשיתוף עם המחלקה הרלוונטית ברשות, ורשמו את ההנחיות בהתאם:**
  - אלו סוגי שילוט אסור להציג?
  - באלו מקרים יש להגיש בקשה לרישיון שילוט?
  - כיצד ניתן להגיש בקשה לרישיון שילוט?
  - כיצד ניתן לשלם את אגרת השילוט?
  - מהם האמצעים הננקטים כנגד המציבים שילוט ללא רישיון?
  - היכן ניתן להדביק מודעות כגון: דירה להשכרה, ריהוט למכירה, חיפוש עבודה ועוד?
  - האם ניתן להציב שילוט על מבני מגורים?
  - על מי חלה חובת תשלום אגרת שילוט בפרסום של חברות שונות בעסק?
- 7 | **הוסיפו כל דבר שרלוונטי לרשות שלכם בתחום השילוט**

נספח ב/6

דוגמה לדרישה כללית בנושא איכות סביבה

- 1 | בעל עסק יקיים את כל האמור בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990, וחוק עזר לעיריה: X (מניעת רעש), לרבות עדכוניהם, ככל שיהיו מעת לעת.
- 2 | בעל עסק ינקוט בכל האמצעים הנדרשים על מנת למנוע גרימת רעש בלתי סביר, כהגדרתו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990, מעבר לכותלי העסק.
- 3 | בעל עסק שעסקו נמצא כגורם אפשרי לרעש בלתי סביר, יפחית את עוצמת הרעש ויגיש למחלקת איכות סביבה תוצאות מדידות, שנערכו על ידי יועץ אקוסטי מוסמך, המוכיחות שהעסק עומד בערכי הסף הנדרשים בחוקים ובתקנות.
- 4 | בעל עסק לא יגרום ליצירת ריח חזק או בלתי סביר, כהגדרתו ב"נוהל להגדרת מפגעי ריח" של המשרד להגנת הסביבה, כתוצאה מפעילות עסקו.
- 5 | חשש ליצירת ריח בלתי סביר, כאמור לעיל, יחייב את בעל העסק בנקיטת אמצעים להקטנת עוצמת הריח או בביצוע סקר ריחות הכולל גם המלצות לנקיטת אמצעים להקטנת עוצמת הריח, הכול כפי שתורה לו המחלקת לאיכות הסביבה או לפי העניין.
- 6 | בעל העסק יישם את האמצעים להקטנת עוצמת הריח או מסקנות סקר הריחות.

נספח ג/1

המלצות לקביעת דרישות רישוי לקיום אירוע המוני ברשות

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות מותר לקיים אירוע המוני?
- 2 | מהן ההנחיות הכלליות לקיום אירוע המוני?
- 3 | מהן ההגבלות החלות על אירועים שמשותפים בהם פחות מ- 500 איש?
- 4 | מהן שעות הפעילות המותרות לאירוע המוני?
- 5 | מהן דרישות הרישוי לגבי אבטחה באירוע המוני?
- 6 | מהן דרישות הרישוי לגבי המזון המוגש או הנמכר באירוע?
- 7 | מהן דרישות הרישוי בתחום הגנת הסביבה?
- 8 | מהן הדרישות של המשטרה באירועים המוניים?
- 9 | מהן הדרישות של כיבוי אש באירועים המוניים?
- 10 | מהן הדרישות של משרד הבריאות באירועים המוניים?

נספח ג/2

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת בית אוכל ברשות

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות מותר להקים מסעדה לפי תב"ע מאושרת?
- 2 | האם יש צורך באישור חורג עבור מסעדה הממוקמת באזור תעשייה?
- 3 | מהן ההנחיות לגבי מידת הקרבה של מסעדה לחנויות?
- 4 | מהן שעות הפתיחה המותרות?
- 5 | מהן דרישות הרישוי לגבי הוצאת מתקנים מחוץ למסעדה? (כגון: פרגודים, כיסאות, שולחנות)
- 6 | מהן דרישות הרישוי לגבי השילוט של המסעדה?

נספח ג/3

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת אתר שפיכת פסולת

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | האם יש לאפשר הפעלת אתר לשפיכת פסולת ברשות?
- 2 | באלו מקומות ברשות מותר להקים אתר לשפיכת פסולת?
- 3 | מהו המרחק מותר בין אתר פסולת למקום מגורים?
- 4 | מהן הוראות הטיפול בפסולת, לסוגיה השונים, שבהן יש לחייב את הגורמים האוספים אותה, לפני הבאתה לאתר?
- 5 | איזה סוג פסולת ניתן לקבל באתר?

נספח 4/ג

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת מרכול

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות מותר להקים מרכול לפי תב"ע מאושרת?
- 2 | מהם אזורי הפריקה והטעינה למרכול?
- 3 | האם חלה חובת אישור חורג למרכול הממוקם באזור תעשייה?
- 4 | מהן הדרישות לתנאים הפיזיים המצופים מהמרכול?

מומלץ לצרף לדרישות הרישוי את המסמכים הבאים:

- הנחיות משרד הבריאות בנוגע להפעלת האטליז: הטיפול, הייצור והמכירה של בשר ובשר בעלי כנף
- הנחיות בנושא "תנאי תברואה נאותים למרכולים"
- חוק רישוי עסקים, תנאים מיוחדים לאטליזים ולחנויות למכירת בשר או למקומות למכירת דגים
- נוהל בדיקות משנה למוצרים מן החי – אם קיים
- נוהל טיפול במוצרים מן החי פגי תוקף – אם קיים
- חוק עזר פיקוח על מכירת בשר ומוצרים – אם קיים

נספח 5/ג

המלצות לקביעת דרישות רישוי בנושא רוכלות

סעיף 2א בחוק רישוי עסקים מעניק לרשות המקומית סמכות לעניינים אלה:

2א. (א) בעסק של רוכלות תהא רשות הרישוי שלו לפי חוק זה, רשאית להשתמש בסמכותה גם לעניינים אלה:

(1) איסור רוכלות באזורים מסויימים, הגבלת מספר הרשיונות לרוכלות בהם, איסור סוגים מסויימים של רוכלות או הגבלת מספר הרשיונות בסוגי רוכלות מסויימים, הכל באופן קבוע או מזמן לזמן, לשם מניעת פגיעה בפרנסתם של רוכלים ובעלי עסקים אחרים, או מתוך התחשבות בצרכי הסדר הציבורי;

(2) ייחוד סוגי רוכלות מסויימים והקצאת מספר מסויים של רשיונות בכל סוגי רוכלות, לאנשים הזקוקים לשיקום או לסעד מכוח חוק.

(ב) כל החלטה של רשות הרישוי לפי סעיף קטן (א) –

(1) דינה יהא כדין תנאי שהוסף ברשיון לפי סעיף 7 וערעור עליו לפי סעיף 7א(ה) נדחה;
(2) הודעה עליה תישלח בדואר לבעלי רשיונות לרוכלות הנוגעים בדבר בתחום רשות הרישוי, לפי המען שמסרו לאחרונה ויראוה כאילו הגיעה לתעודתה שבעה ימים לאחר המשלוח – ותפורסם ברשומות ובכל מקום שנוהגים לפרסם בו הודעות פומביות בתחום הרשות.

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות מותר להקים מרכול לפי תב"ע מאושרת?
- 2 | מהם אזורי הפריקה והטעינה למרכול?
- 3 | האם חלה חובת אישור חורג למרכול הממוקם באזור תעשייה?
- 4 | מהן הדרישות לתנאים הפיזיים המצופים מהמרכול?

נספח ג/6

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת מוסכים ברשות

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות תוכלו לאפשר הקמת מוסך?
- 2 | מהו המרחק המומלץ בין מוסך לבין אזור מגורים?
- 3 | מהן שעות הפעילות המותרות למוסך?
- 4 | מהן המגבלות החלות על מוסך הממוקם בסביבת מגורים?
- 5 | מהן ההנחיות לגבי תנועה באזור המוסך?
- 6 | מהן ההנחיות לגבי שפכים באזור המוסך?
- 7 | מהן ההנחיות לגבי רעש וריחות באזור המוסך?
- 8 | במידה שמוסך משמש גם לפחחות ולצבע – מהן המגבלות החלות עליו בנושאים אלה?

נספח ג/7

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת דיסקוטק ברשות

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות מותר להקים דיסקוטק לפי תב"ע מאושרת?
- 2 | האם ניתן להקים דיסקוטק על גג מבנה?
- 3 | האם ניתן להקים דיסקוטק תחת כיפת השמים?
- 4 | מהן שעות הפעילות המותרות לדיסקוטק?
- 5 | איפה מותר למקם חדרי עישון?

נספח ג/8

המלצות לקביעת דרישות רישוי להפעלת שטח או גן המשמש לחניית טיילים לצורך פעילות קיט ונופש בתשלום, פארק מים, מתקני שעשועים, לונה פארק

בקביעת הדרישות, היעזרו בשאלות שלהלן:

- 1 | באלו מקומות ברשות תוכלו לאשר הקמת שטח או גן לחניית טיילים לצורך פעילות קיט ונופש בתשלום?
- 2 | מהן דרישות הרישוי של המשטרה בנושא?
- 3 | מהן דרישות הרישוי של משרד הבריאות בנושא?
- 4 | מהן דרישות הרישוי של הרשות הארצית לכבאות והצלה בנושא?
- 5 | מהי כמות המבקרים המרבית שהשטח יכול להכיל בכל רגע נתון?
- 6 | כיצד ניתן להבטיח את בטיחות המבקרים במקום, בדגש על תקינות המתקנים והעצים שבשטח?

מקורות

- 1 | מדריך יישומי להטמעת הרפורמה ברישוי עסקים ינואר 2014, משרד הפנים ומפעם גליל מערבי
- 2 | המדריך לנבחר ברשויות המקומיות 2018, אגף בכיר לתכנון ופיתוח ההון האנושי ברשויות המקומיות משרד הפנים

משרד הפנים
אגף בכיר רישוי עסקים

השינוי
מתחיל
מהפנים

